

ΦΟΙΒΟΣ

ΕΠΙΜΗΝΙΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗ

ΠΕΡΙ

ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΙΕΙΑΣ

ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΧΕΙΡΟΥ
ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩ ΙΑΤΡΟΥ

ΥΠΟ

ΙΩΑΝΝΟΥ Π. ΠΥΡΡΑ

Κτησία συνδρομή προπλ. φρ. 5. Διά τὸ έξωτ. 5,50 μετὰ τοῦ Παραφοίτου.

ΕΤΟΣ ΙΔ'. — Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Μαρτίου 1892. — Ἀριθ. 3

ΑΝΑΛΕΚΤΑ ΘΥΜΙΥΡΗ ΥΓΙΕΙΝΑ

Εἰς ὅσους γίνονται ἐν τῇ κεφαλῇ φθειρές (ψείρες) οὗτοι ὀλίγον ὑφίστανται κεφαλαλγίαν (Ἀριστοτέλης π. ζῴων).

Ὁ αὐτός λέγει ὅτι καθ' ἣν ἐποχὴν συμβῆ πλεθὺς τῶν φρουσῶν (μικρῶν βατράχων), τὸ ἔτος ἐκεῖνο εἶνε νοσώδες (πρόβλ.). Ὅτι ἐν τοῖς παραποταμίαις ἔλεσι γίνονται οἰκαλούμενοι βεδρυμοί, τοὺς ὁποίους μυθολογοῦσι ὅτι εἶνε τοῦροι ἱεροί. Νῦν ἄγνωστον ταῦτα.

Ἐνάγως κατὰ Ἡλιόδιον λέγεται τὰ ἀβαθῆ καὶ ἀκίνητα ὕδατα, ἅπερ ἡμεῖς καλοῦμεν γουχά.

Ἐλῶδες καλεῖται τὰ ἐλωδεις καὶ πηλῶδες, ἅπερ ἡμεῖς καλοῦμεν βάλτεν. Προσέτι ὁ σοφὸς Ἀριστοτέλης λέγει :

"Ὅτι ἐν τοῖς ἐλώδεσι τούτοις τὰ ἐν τῇ κεφαλῇ ἔλη ταχέως θεοραπύονται· ἐν φ' τὰ ἐν ταῖς κνήμασι δυσχερῶς ἔχουσιν.

"Ὅτι οἱ κάτοικοι τῶν ἐλωδῶν τόπων εἰσὶν ὑπνωδίστεροι.

"Ὅτι οἱ κατοικοῦντες εἰς τόπους, ἔχοντας καθαρὸν ἀέρα βραδέως γηράσκουσιν· οἱ δὲ βιοῦντες εἰς ἐλώδεις καὶ παραποταμίους τόπους πρότμως γηράσκουσιν.

"Ὅτι οἱ μὲν ζῶντες ἐπὶ τῶν πλοίων γίνονται εὐχροί· οἱ δὲ ἐν ἐλώδεσι τόποις γίνονται ὄχροι.

Τὰ ἐν τῇ ἀτμοσφαιρῇ μιάσματα καταστρέφονται ἐν καιρῷ ἀστραπῶν, βροντῶν καὶ κεραυνῶν.

Ἡ μεγάλη θερμότης τοῦ ἀέρος καταστρέφει τὰ ἐν αὐτῷ μιά-

ΜΑΡΤΙΟΣ 1892.

ματα. Διὰ τοῦτο ἐν καιρῷ ἐπιδημίας οἱ ἀρχατοὶ ἤναπτον πυρὰς πλησίον τῶν νοσοῦντων.

Ο) Ἀκροῖν Ἱατρός ἐν καιρῷ τοῦ μεγάλου λοιμοῦ ἐν Ἀθήναις διέταξε ν' ἀνάψωσιν πυρὰς περίξ τῶν νοσοῦντων καὶ οὕτως ἡ ἐπιδημία ἐκλάσσε καὶ ἔπαυσεν.

Αἱ παρὰ τῷ νοσοῦντι πυραὶ πολὺ συντελοῦσι πρὸς θεραπείαν καὶ μάλιστα ἐν καιρῷ ἐπιδημίας. Τὴν μέθοδον ταύτην μετεχειρίσθη καὶ ὁ ἱατροφιλόσοφος Πύρρος, ὁ πολυμαθὴς καὶ εὐεργετικὸς ἐκεῖνος ἱατρός, ζήσας κατ' ἕλκον τὸ διάστημα τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821, καὶ ἐπὶ βασιλείας Ὀθωνος ἀποβιώσας· οὕτως ἐθεράπευεν ἐν Ἀθήναις ἐν νοσοκομείῳ, ἀνάπτων πυρὰς παρὰ τὰς κλῖνας τῶν ἀρρώστων.

Ο) Λουκιανὸς λέγει ὅτι ὁ Ἰσόκρης σκύθης τὸ πάλαι εἶπεν εἰς τοὺς Ἀθηναίους πρὸς παῦσιν τοῦ λοιμοῦ ἵνα φαντίζωσι τὰς στενοποῦς ὁδοὺς διὰ ὄλου· τούτου γενομένου, ἔπαυσεν ἡ νόσος.

Ἐκ μὲν τῆς σήψεως τῶν ζωϊκῶν σωμάτων παράγονται μιάσματα, ἐξ ὧν ἐπέρχεται τὸ πυρὸς καὶ τυφοειδὴς πυρετός, ἐκ δὲ τῆς σήψεως τῶν φυτικῶν ὑλῶν παράγονται ἄλλου εἶδους μιάσματα προξενούντα τὴν διαλείποντα πυρετόν.

Κατὰ τινὰς μικροζωιδιαριολόγους τὰ μικρὰ ζωιδάρια τῶν μισμάτων συγκρίνεται ἐκ κρυπτοζώμων παρασίτων, τὰ ὅποια ἐπιφέρουσι καταστροφὴν τῆς ζωῆς, σήψιν καὶ ἀποσύνθεσιν. Ὅπου ταῦτα ἐμφυλεύουσι, πολλαπλασιάζονται τάχιστα, καὶ διακύνονται κατ' ἕλκον τὸν διαργανισμὸν τοῦ σώματος. Τὰ περιτόμακα τῶν χολερινῶν καὶ τὰ τῶν ἐκ τυφοειδοῦς πυρετοῦ πασχόντων ἐμπεριέχουσι πλῆθη τοιαύτων μικροζωιδιῶν κρυπτοζώμων, τὰ ὅποια καταστρέφουσι τὸ ἐπιθύμιον τῶν ἐντέρων καὶ ἐμποδίζουσι τὴν ἀπορρόφησιν. Ἐν τοιαύτῳ βακτηρίῳ, τὸ καλούμενον βακκιουλάρια γίνονται 15 ἑκατομμύρια ἀοράτων σπερμάτων ἐν μισῇ ἡμέρᾳ.

Ἡ θερμότης 25° ἕως 30° συντελεῖ μεγάλως εἰς τὸν πολλαπλασιασμὸν τούτων. Ὑπὸ θερμότητι 25° ἐκκολλάπτονται τὰ λεγόμενα βέβηρα λέβητες καὶ τὰ βέβηρα γρανιφέρα. Ὑπὸ δὲ θερμότητι 12° ἐκκολλάπτονται τὰ κοινὰ βακτήρια. Ἡ 100° θερμότης ὡς καὶ τὸ μέγα ψῦχος δὲν τὰ καταστρέφουσιν· ἀλλὰ διατηροῦνται καθεύδοντα· ἀναλαμβάνουσι τὰς δυνάμεις τῶν ἐν τῇ προσηκούσῃ θερμότητι· ὁ δὲ θερμὸς καὶ ὑγρὸς καιρὸς συντελεῖ πρὸς πολλαπλασιασμὸν τούτων· διὰ τοῦτο ἐν νυκτὶ πολλαπλασιάζονται περισσότερον τὰ μιάσματα. Οἱ δὲ κοιμώμενοι ἐν ὑπαίθρῳ προσβάλλονται περισσότερον ἐκ τῶν μισμάτων.

Πειραματικῶς ἐβεβαιώθη ὅτι ἕλα τὰ νοσοποιὰ μικροζωιδάρια

καταστρέφονται ὑπὸ θερμότητι 150° καὶ πλέον, διὰ τοῦτο ἐν Παρισίοις συνεστῆθησαν πυριατόρια ἐν εἴδει κλιβάνου, ἐνθα ὑπὸ τὴν βλάβησιν θερμότητι ἀπολυμαίνονται ἐνδύματα καὶ ἄλλα πράγματα ἀντέχοντα ἐν τῇ τοιαύτῃ θερμότητι.

Αἱ σηπόμεναι σάρκες ζῶων χυμιακῶς ἐξεταζόμεναι παρέχουσιν ἀλκαλικὴν ἰδιότητα· αἱ δὲ φυτικαὶ ὀξίνην ἰδιότητα. Ὅθεν τὸ μίasma τὸ ἐκ φυτικῶν ὑλῶν παραγόμενον εἶνε χαλαρωτικὸν τῶν σωματικῶν δυνάμεων. Πρὸς δὲ διὰ τὴν θεραπείαν τῶν ἐκ τούτων νόσων πασχόντων ἀπαιτεῖται τονωτικὴ θεραπεία.

Αἱ παρέχουσαι εὐωδία συντελοῦσι πρὸς καθαρισμὸν τοῦ ἀέρος. Ἐπομένως καὶ τὸ λιθάνισμα ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ ἐν τῇ ναφῇ ὀφείλει πρὸς ὑγείαν.

Ὁ Πλέμος λέγει ὅτι τὰ ἀρώματα καὶ τὰ πυρὰ καὶ ἡ δελμηκὴ δάφνη καταστρέφουσι τὰ μιάσματα τῶν ἐπιδημιῶν.

Τὸ βοτάνον, σκόρδιον καλούμενον, ἔχει μεγάλην ἀντισηπτικὴν ἐνέργειαν. Ὁ Γάληνός λέγει ὅτι ὅσα πτώματα κατὰ τύχην ἔλθουσι ἐπὶ διασκορδίῳ ἕμνον ἀσηπτότερα καὶ μάλιστα ὅσα μέρη ἔχουσι ἐκποσὴν μετὰ τοῦ βοτάνου. Διὰ τοῦτο ὑπάρχει ἐτι ἐν χρήσει ἀρχαία σκευασία φαρμακευτικὴ διασκορδίου καλουμένη, συνσταμένη ἐκ διασκορδίου καὶ ἐκ διαφόρων ἀρωμάτων καὶ μέλιτος, διότι καὶ τὸ μέλι ἀντισηπτικόν ἐστι, χρησιμωτάτη κατὰ τῆς διαρροίας καὶ ἄλλων παθῶν τοῦ γαστρεντερικοῦ σωλήνος· ἴσον καὶ οἱ ἀρχατοὶ τὴν ἀντισηπτικὴν μέθοδον, ὅχι ὅμως φανατικῶς ὡς οἱ νῦν.

Καὶ ὁ Πλούταρχος λέγει (ισ. Ὁσ.) ὅτι τὰ καίμενα ἀρωματικὰ ἕλα, κυπαρίσσου, ἀρκεύθου, πεύκης κλπ. συντελοῦσι πρὸς καταστροφὴν τῶν λιμικῶν νόσων. (ἀκολουθεῖ)

ΝΟΣΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ

Περὶ αἰφνηθῆτος τοκετοῦ.

Συμβαίνει ἐνίοτε γυνὴ ἔγκυος καταληφθῆναι αἰφνης ἐκ τῶν τοκετοῦ πόνων, καὶ ὁ τοκετός γενέσθαι πρὸ τῆς ἐλεύσεως μίας ἢ ἱατροῦ. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τί δεῖ ποιεῖσθαι;

Πρὸ τῆς διαρρήξεως τοῦ ἀμνιατικοῦ σάκκου καὶ τῆς ἐκρέσεως τῶν ὑγρῶν, ἡ γυνὴ δύνανται ἐκλέγειν οἶαν θέσιν βούλεται πρὸς ἀνάπαυσιν. Μετὰ τὴν ροὴν τῶν ὑγρῶν, ὅταν οἱ πόνοι παρίστην-

ται σφοδρὸν καὶ συχνά, ἐξ ὧν ἐνδεικνύεται ὁ ταχὺς τοκετός, ἡ γυνὴ τίθεται ἐπὶ τῆς πρὸς τοκετὸν θέσεως. Πολλὴ συντελεῖ εἰς τὴν εὐτοκίαν, ἐὰν γείνη κλύσμα πρὸς ἐκκένωσιν τῶν ἐντέρων. Ἐὰν διψῇ πιέτω χλιαρὸν ποτὸν ἐξ ἐγγύματος φιλλόρας, ἡδύσμου, γλυκανίσου, κλπ. Ἴδὲν οἱ πόνοι διακόπτονται καὶ ὁ τοκετός βραδύνη, πιέτω θερμοπαυτίδα (κράθον) ἐξ οἴνου μαύρου θερμοῦ ἀρωματισμένου, τὸ ποτὸν τοῦτο γίνεται οὕτω. Λάβε μέλανος οἴνου ἥραμ. 100, διαθέρμανον πολὺ, εἶτα πρόσθεσ ἀνὰ ἓν δραμ. κανέλλας, καρυσφυλλίων (γαρουφαλίων), μοσχοπιπέρος, μοσχουρούου καὶ φλοιῷ πορτοκαλλίου, ἅπερ μετὰ 5 λεπτὰ ὥρας στράγγισον καὶ πρόσθεσ ποσὸν σακχάρου πρὸς γλύκανσιν. Ἡ γυνὴ πῖναι ἐκ τούτου κοχλιάριά τινα, καὶ ἐν ἀνάγκῃ περισσώτερον.

Οὕτως οἱ πόνοι τοῦ τοκετοῦ ἐνισχύονται καὶ ὁ τοκετός γίνεται.

Ἄμα ἐξέλη τὸ βρέφος, τίθεται τοῦτο μεταξύ τῶν αἰλῶν τῆς μητρὸς, οὕσης ἐπὶ κλίνης, ἵνα κηται περὰ τὰ γεννητικὰ ὄργανα, καὶ μὴ ὁ λῶρος ὑποστῇ ἔλξεις, ἐξ ὧν ἐπιγίγνεται κίνδυνος. — Ἀπέσωε δὲ κύπτεται ὁ λῶρος 5 ἢ 6 δακτύλους ὑπὲρ τὸν ὀμφαλὸν τοῦ νεογνοῦ. ἐὰν τὸ νεογνὸν ᾖ πολὺ ἐρυθρόν, καὶ ἐπαπειλῆται ἐξ ἀποπληξίας, ὁ λῶρος μένει κεκορμμένος ὅπως εἶπερ ὀλιγον αἵμα. Μετὰ ταῦτα δένεται εἰς ἀπόστασιν ἐκ τοῦ ὀμφαλοῦ 1 ἢ 2 δακτύλων διὰ νήματος ἐκ μαλλίου, εἰ δυνατόν πρὸς τούτο γίνονται δύο ἢ τρεῖς γύροι τοῦ νήματος ἐπὶ τοῦ λῶρου· ὁ πρῶτος γύρος δένεται μόνος, ὁ τελευταῖος δένεται διπλοῦς· ἐὰν ὁ λῶρος ᾖ πολὺ παχὺς ἐνδεχόμενόν ἐστι μήπως ἐν αὐτῷ ὑπάρξῃ ἐγκυλιωμένον μέρος τοῦ ἐντέρου τοῦ νεογνοῦ, ἐξεληθόντος διὰ τοῦ ὀμφαλοῦ, καὶ τότε ἐὰν δεθῇ καὶ τὸ ἐντερον, τὸ νεογνὸν ἀποθνήσκει. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πρέπει ἐπιδεξίως νὰ ἐξωσθῇ τὸ ἐντερον ἐντὸς τῆς κοιλίας τοῦ νεογνοῦ, καὶ εἶτα νὰ κοπῇ ὁ λῶρος.

Τὸ νεογνὸν ἀφ' οὗ πλυθῇ καὶ σπογγίσθῃ ἐνδύεται· ἐπὶ δὲ τοῦ ὀμφαλοῦ τίθεται ἐπίδεσμος μὴ πολὺ πιέζων ἐπιπασσάμινος μετὰ κόνεως καφῆ οὕτω μένει ἐκεῖ μέχρις οὗ πίση ὁ λῶρος σκοπὸς τούτου ἐστὶ τὸ διατηρεῖν καλῶς τὸν τοῦ ὀμφαλοῦ σφυγμὸν, ὅστις ὑπὸκειται εἰς ὀμφαλικὴν κήλην. Τὸ ἐνδωμα τοῦ νεογνοῦ γνωρίζουσι καλῶς αἱ γυναῖκες· ἐνταῦθα δὲ γίνεται ἡ παρατήρησις ὅτι τὰ ἐνδώματα πρέπει νὰ ᾖσι πλατέα καὶ νὰ μὴ ᾖσι πολὺ στενά· ἵνα μὴ ἀπρίγγωσι τὸ σῶμα τοῦ νεογνοῦ. (Ὁρμ. Φοῖβον· ἔτος Α' σελ. 14, 109, 125, Η' 180)

Περὶ μάλης (χιονίστρας). (συνέχ. προηγ.)

Ἡ διατήρησις θερμότητος διαρκoῦς ἐπὶ τῶν πασχόντων μερῶν διαλύει τὰς μάλας· διότι διὰ τῆς διαρκoῦς ζωικῆς θερμότητος ἐκχυδαίει ἡ κυκλοφορία τοῦ αἵματος εἰς τὰ τριχοειδῆ ἀγγεῖα καὶ διαλύεται οὕτω τὸ μένον στάσιμον. Περιβάλλουσαν λοιπὸν τοῦς πύδας ἢ τὰς χεῖρας διὰ βάλμβακος, καὶ διατῆρει οὕτω τούτους, ἢ ποιῆσον χειρόλουτρα ἢ ποδόλουτρα θερμὰ διαρκῆ ἐπὶ ὅσον ὁἴεν τε περισσώτερον, καὶ εἶτα σπογγίσας καλῶς ἐπάλειψον διὰ κηφορούχου οἰνοπνεύματος ἢ βάλμματος βενζίνης, ἅπερ τονίζουσι τὸ δέρμα· εἶτα περιβάλλουσαν διὰ βάλμβακος.

Διὰ τοῦτο αἱ μάλαι διαλύονται, ὅταν παρέλθωσι τὰ φύχη τοῦ χειμῶνος καὶ ἔλθῃ καιρὸς θερμῆς διαρκῆς.

Οἱ ἔχοντες ἐπάγγελμα, ἐξ οὗ ἀναγκάζονται νὰ ἐμβρέχωσι τὰς χεῖρας ψυχρῷ ὕδατι, δὲν πρέπει ποιεῖν τὴν θεραπείαν ταύτην.

Οἱ δὲ φοροῦντες χειρόκτια ὀφείλουσι νὰ φέρωσι ταῦτα διαρκῶς καὶ νὰ ᾖσι μάλλινα θερμὰ· ἄλλως ἡ συχνὴ γύμνωσις τῶν χερῶν ἐπιφέρει τὸ πάθος.

Ὄφελει τὸ ἀφ' ἑ ψ η μ α τῶν γογγυλίδων, ὅπερ γίνεται οὕτως: Βράσον φέτας γογγυλίδων μετὰ ὕδατος, καὶ ποιῆσον διὰ τοῦ ζωμοῦ τούτων θερμῷ ὄντος δις τῆς ἡμέρας λουτρὸν τῶν πασχόντων μερῶν· ἰδίως ὠφελεῖ τὰς τῶν ποδῶν μάλας.

Ἡ τήραξ τοῦ κλιματος τῆς ἀμπέλου διαλυομένη ἐν τῷ ὕδατι ἵνα γείνη στακτῆ (λεσσίβα) ὠφελεῖ εἰς ποδόλουτρα, γινόμενα ἀνὰ ἓν πρωὶ καὶ ἑσπέρας κατὰ τῶν μαλλῶν τῶν ποδῶν.

Τὸ οὐρ ο ν θερμὸν ἐπιτριβόμενον ὠφελεῖ.

Τὸ πετρελαίον ἐπαλειφόμενον δις ἢ τρίς καθ' ἡμέραν ὠφελεῖ τινάς.

Τὸ κηφορούχον οἰνόπνευμα ὡσαύτως ἐπαλειφόμενον ὠφελεῖ. Ἐὰν ἐνώθῃ μετὰ τούτου ἴσον ποσὸν ὕδατος τιτάνου (ἀσβεστονέου), τὸ ἀποτέλεσμα εἶνε ἔτι μεῖζον. Ὄφελει καὶ ἡ ἀρωματικὴ ἀλοιφή, ἥτις γίνεται οὕτω:

Λάβε βάλμματος βενζίνης	δρ.	1
βάλμματος βαλασάμμου Περροῦ	»	$\frac{1}{4}$
ελαίου γλυκαμουδάλων	»	8
ὑδατος ρόδων (ροδοστάγματος)	»	8

Μίξον καλῶς καὶ ἐπάλειψε δις ἢ τρίς τῆς ἡμέρας τὰ πάσχοντα μέρη. Ὄφελει καὶ ἡ κάτωθι σκευασία.

Λάβε βενζόης	δρ.	1
βαλσαμού Περρού	"	$\frac{1}{4}$
οίνοπνεύματος	"	8

Ένωσον πάντα καλώς και επάλειψε τα πάσχοντα μέρη δι τής ημέρας.

Τὸ διὰ σιναπόσπορου λουτρὰ ἐπὶ 10 λεπτά ὡρ. διαρκούντα εἰς πλείστους μεγάλως ὠφελοῦσιν· ἰδίως ὠφελιμὰ εἰσι κατὰ τὴν πρώτην ἐμφάνησιν τῶν μαλκῶν. Ἐν Ἀγγλίᾳ ἐνοῦσι τὸν τε τετριμμένον σιναπόσπορον μετὰ οἴνοπνεύματος και ἐπαλείφουσι τὸ μίγμα ἐπὶ τῶν μαλκῶν· ἰδίως ὠφελεῖ κατὰ τὴν ἐνερξιν τούτων.

Ἐν Γερμανίᾳ θεωροῦσι τὸ ὕδωρ τοῦ κρισζώτου ὡς ἐπιτυγχάνον πολὺ, δι' αὐτοῦ ἐμβρέχουσι τὰ πάσχοντα μέρη.

Θεραπεία μαλκῶν πολὺ ὄδυνηρῶν.

Ὅταν πολὺ αἱ μάλκαι πονοῦσι, τὰ ῥηθέντα φάρμακα εἴνε οτε ἀποτυγχάνουσι· τότε χρησιμώτεροι εἰσὶν αἱ κάτωθι σκευασίαι.

Κατάπλασμα πραιοντικόν και διαλυτικόν.

Λάβε ἀμμωνιακοῦ ἔλατος	δρ.	1
τετριμμένου λινოსπίρματος	"	15
διάλυσον ἐν ἀρκετῇ ποσότητι ὕδατος βράζοντος, και πρόσθε, ἔλαιου λουσκούμου	δρ.	2

ποίησον κατάπλασμα και ἐπίσταζον λαουδάνου τοῦ Σύδενκμ στάγματα 20 και ἐπίθες.

Ἄλοιφή κηφορῶχος και ὀπιούχος.

Λάβε Κηφορῶς	δρ.	$\frac{1}{4}$
λαουδάνου τοῦ Σύδενκμ	"	$\frac{1}{4}$
ἐλαίου χαμαιμήλων	"	2
" λουσκούμου	"	2

μίξον πάντα και επάλειψε δις και τρις τής ημέρας.

Ἄλοιφή ὕδροαργυρική.

Αὕτη ὠφελεῖ μεγάλως ἐπὶ τῶν μαλκῶν τῶν χειρῶν και ἐν γένει ὅπου τὸ δέσμα εἶνε λεπτόν, και ἀβλαβῆς ἀνευ σφάσιων ἢ ἔλκους· επαλείφεται δις ἢ τρις τής ημέρας και ἐπιτίθεται ἐπὶ τοῦ ἀλειφέντος μέρους ὀθόνιον ἠλειμμένον ἐκ ταύτης.

Ἄλοιφή ὕδροαργυρική ὀπιούχος.

Λάβε ἄλοιφῆς ὀπιούχου	δρ.	2
ἄλοιφῆς ὕδροαργύρου	"	2

μίξον καλῶς; και χρῶ ὡς τὴν ἀνωτέρω, ἐπιτοφῆς ἐστὶν εἰς τὰ παιδία ὡσαύτως ὠφελεῖ και ἡ κάτωθι σκευασία.

Ἡ πηκτὴ (γελατίνη) τῶν χειροκτιῶν.

Λάβε παλαιὰ δερματίνια χειρόκτια, κόψον εἰς τεμάχια και βράσον πολὺ μετὰ ἀρκετοῦ ὕδατος ἕως οὗ γείνηρ πολτός, ἐπίθες τούτον.

ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ

Περὶ τοῦ πῶς ἐνεργεῖ ἡ κινίνη.

Οἱ ἀρχαῖοι ἰατροὶ διέκρινον τὰ ἰατρικὰ εἰς δύο τάξεις, εἰς **συσταλτικὰ** τῶν ἰσθῶν τοῦ σώματος και εἰς **διασταλτικὰ**, ἀπερ οἱ λατινοὶ ἐκάλεον **strictus** και **laxus**. Τὴν διαίρεσιν ταύτην ἀλληλοδιαδόχως παρεδέχθησαν και οἱ μεταγενέστεροι και οἱ σύγχρονοι ἐπι ἰατροί. Ὁ δὲ περίφημος Ραζόφης ἰταλὸς ἰατρός ὤρισε και τὰ φάρμακα τὰ ἀναγόμενα εἰς τὰς δύο ταύτας τάξεις, εἰς **σθενικὰ** (stimulus) και εἰς **ἀσθενικὰ** (controstimulus).

Ἡ κινίνη τάσσεται μετὰξὺ τῶν συσταλτικῶν φαρμάκων· ἔχει δηλαδὴ φυσιολογικῶς θεωρουμένη συσταλτικὴν δύναμιν, συστέλλει τὰ τριχοειδῆ ἀγγεῖα τῆς ἐπιφανείας τοῦ δέματος, τὸ δὲ αἷμα συσσωρεύεται εἰς τὰ βαθύτερα ἀγγεῖα και μάλιστα εἰς τὰ ἔχοντα πολὺν τὸν κυφελῶδη ἰσθόν. Τὸ ὄργανον, τὸ ὅποσον ἔχει πολλὰ κυφελῶδη ἀγγεῖα και μεγάλους πόρους, τὸ ὅποσον εὐκόλως ἐξογκοῦται ἐκ τῆς συσσωρεύσεως τοῦ αἵματος εἶνε ὁ Σπλήν.

Ὅταν ἐν τῷ διαλείποντι πυρετῷ ἐπέργεται τὸ ῥέγος και ἡ φρίκη, τὰ τριχοειδῆ ἀγγεῖα τοῦ δέματος συστέλλονται, τὸ δὲ ἐν αὐτοῖς αἷμα φεύγει πιεζόμενον ἐκ τῆς συστολῆς και φέρεται εἰς τὰ ἐντός ἀγγεῖα και ἰδίως εἰς τὸν σπλήνα, ὅστις ὑψίσταται συμφορήσει, και ὁ ὄγκος του αὐξεται· γίνεται λοιπὸν αὐτομάτως ἐν ὄρα τῆς ἐφόδου διαλείποντος πυρετοῦ συστολὴ τῶν τριχοειδῶν ἀγγείων τῆς ἐπιφανείας τοῦ δέματος, καθ' ἅπασιν γίνεται και ἐν ὄρα προσβολῆς φύχους.

Ἡ κινίνη, ὡς καὶ ἡ κίνα, ἔχει τὴν ιδιότητά να συστῆλῃ καὶ νὰ τονίξῃ τὰς ἴνας τῶν ἱστών τοῦ σπληνός, ὅστις ἔχει μεγάλους ἱστούς κυψελώδεις. Ὅθεν ἡ κινίνη ἐπιφέρει συστολὴν καὶ τόνωσιν τῶν ἱστών τοῦ σπληνός, ἐπομένως σμικρύνει τὸν ὄγκον αὐτοῦ καὶ βιάζει τὸ αἷμα ἵνα ἐπανέλθῃ εἰς τὰ τριχοειδῆ ἀγγεῖα τοῦ δέρματος.

Οὕτω λοιπὸν ἡ κινίνη ληφθεῖσα πρὸ τοῦ βίγους τοῦ διαλείποντος πυρετοῦ τονίξει τοὺς ἱστούς τοῦ σπληνός, σμικρύνει τὸν ὄγκον του καὶ ἐμποδίζει τὴν συμφύρῃσιν τοῦ αἵματος ἐν αὐτῷ, ὅπως μὴ εὐρίσκον θέσιν, μένει ἐν τοῖς τριχοειδαῖν ἀγγείαις τοῦ δέρματος καὶ οὕτω τὸ βίγος μὴν εὐρίσκον θέσιν δὲν παρίσταται.

Ἐπειδὴ ἡ ἐνέργεια τῆς κινίνης διαρκεῖ ὥρας 10 ἢ καὶ πλείονας, ἀνάγκη τότε νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ δόσις δις, τρις καὶ πλέον, ὅπως ἐμποδίζηται ἡ ἐφοδος τοῦ πυρετοῦ.

Ἐκ τῆς θεωρίας ταύτης ἐπεται, ὅτι ἡ κινίνη πρέπει νὰ δίδηται ἐν ἀπυρεξίᾳ. Ἡ κινίνη ἐνεργεῖ ἅμα ληφθῆ ἐντὸς 4 ἢ 5 λεπτῶν τῆς ὥρας ἐπὶ τοῦ σπληνός καὶ ἡ δύναμις τῆς κυρίως διαρκεῖ μέχρι τῶν 10 ὥρῶν. (ἀκολουθεῖ).

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

(Συνέχ. προηγ. φ.)

Ἡ ἰδέα παράγεται ἐκ τῶν πραγμάτων, ἡ ἔννοια ἐκ τῆς παρατηρήσεως γεγονότων· ὁ χρόνος εἶνε ἔννοια, παράγωγη ἐκ τῆς ἀλληλουχίας τῶν γεγονότων, τὰ ὅποια ὑποπίπτουσιν εἰς τὰς αἰσθήσεις.

Τὸ διάστημα τῆς ἀλληλουχίας γεγονότων καλεῖται χρόνος.

Τὸ διάστημα τοῦτο δύναται νὰ ᾖνε βραχὺ ἢ μακρὸν. Ἡ ἐκτίμησις τούτου καλεῖται μέτρον τοῦ χρόνου.

Ὁ χρόνος οὐδέποτε μένει παρὼν, ἔρχεται ἀενάως, παρίσταται καὶ ἀκαριαίως ἀπέρχεται ἐνώπιον μας ἀόρατος, καὶ προχωρεῖ εἰς τὸ ἀχανές διάστημα ἀνεπιστρεπτεῖ. Μὴ ὑποπίπτοντος εἰς τὰς αἰσθήσεις, οὐδεὶς δύναται νὰ τὸν σταματίσῃ.

Ἀμα οἱ ἄνθρωποι συνῆλλον καὶ ἀπετέλεσαν κοινωνίαν καὶ ἔβησαν ἐργάζεσθαι καὶ συναλλάττεσθαι. ἠσθάνθησαν τὴν ἀνάγκη τοῦ μέτρου τοῦ χρόνου, ἵνα κανονίζωσι τὰς πράξεις των.

Βεβαίως ἡ πρώτη μονὰς τοῦ μέτρου τοῦ χρόνου ὑπῆρξε τὸ διάστημα τῆς διαρκείας τοῦ χρόνου ἐνώπιον τῆς ὁράσεως ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς μέχρι τῆς δύσεως τοῦ Ἡλίου· ἡ δὲ δευτέρα μονὰς

ἡ διάρκεια τῆς νυκτός ἀπὸ τῆς δύσεως τοῦ Ἡλίου μέχρι τῆς ἀνατολῆς.

Τὰς μονάδας ταύτας τοῦ χρόνου διήρσαν εἰς δύο ἴσα μέρη. Περὶτήρσαν ὅτι ἡ σκιά τῶν ἐχόντων ὕψος σωμάτων κατὰ τὴν ἀνατολὴν καὶ τὴν δύσιν τοῦ Ἡλίου εἶνε πολὺ μεγάλη, καὶ καθ' ὅσον ὁ Ἡλιος ἀνυψοῦται ἐπὶ τοῦ ὄριζοντος κατὰ τοσοῦτο σμικρύνεται, καὶ ὅτι φθάνει εἰς τὸ ἐλάχιστον σημεῖον τῆς σμικρύνσεως, μεθ' ὃ καλὴν ἀρχεται ἀυξάνειν τὸ μήκος τῆς σκιάς ἀναστρέφως καθ' ὅσον ὁ Ἡλιος πλησιάζει πρὸς τὴν δύσιν.

Τὸ ἐλάχιστον σημεῖον τῆς σκιάς ἔλαβον ὡς μέσον ὄρον τῆς διαρκείας τοῦ Ἡλίου ἐπὶ τοῦ ὄριζοντος.

Τὸ μὲν διάστημα τῆς διαρκείας ταύτης τοῦ Ἡλίου ἐπὶ τοῦ ὄριζοντος ἐκάλεσαν ἡμέραν· τὸ δὲ μέσον ταύτης ἐκάλεσαν μ.ε.σ.ον ἡμέρας ἢτοι **μεσημβρίαν** κοινῶς **μεσημέριον**.

Κατὰ τὴν μεσημβρίαν ὁ Ἡλιος εὐρίσκειται πρὸς τὸ κατακόρυφον σημεῖον τοῦ ὄριζοντος ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου. Τοῦτο ἐφήρμοσαν καὶ κατὰ τὴν νύκτα, ἔθεντο μέσον ὄρον τὴν ἀνύψωσιν τῶν ἑστέρων πρὸς τὸ κατακόρυφον σημεῖον τοῦ ὄριζοντος, ὅπως ἐκτίμων μίσην νυκτός ἢτοι **μεσονύκτιον** ἀμφότερα ἀπατέλουν κυρίως τὴν ἡμέραν.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΝ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΜΙΚΟΝ

Ἐντὸς τῶν ὄρων ὀνομάτων ἐγράφησαν ἐν τῇ αἰσθητικῇ εἰς τὰ Φυσιολογικὰ περὶ τῶν διαφόρων μερῶν τοῦ ἀνθρώπινου σώματος, δημοσιεύομεν ἤδη καὶ τινὰ ἄλλα κατὰ πολλὰ χρῆσιμα ἐκείνην φιλομαθεῖ.

Ἰθύνω σημαίνει συγκάμπτομαι ἐξ ὀδύνης πληγῶν ἢ ἐξ ἄλλου πόνου.

Δοκίμοκορσος ὁ πλαγιουχαίτης, ὁ ἔχων εἰς τὸ πλάγιον τὴν κόμην.

Ἀδρουκόμης ὁ ἔχων ὠραιαν κόμην.

Περίδραξις, τὸ χουφτίασμα.

Ἀδληκτὸ χεῖρ, ἡ ἀριστερὰ χεῖρ.

Ἠέλιον τὸ περὶ τὸν καρπὸν τῆς χειρὸς κόσμημα.

Βραχιόλιον, βραχιονιστήρ, τὸ περὶ τὸν βραχίονα κόσμημα, ὅπως παρ' ἡμῶν ἔχρηστον.

Κουλλός, ὁ κουλλός.

Ἄμμα, τὸ σταύρωμα τῶν χειρῶν, καὶ τὸ ράμμα ἢ ρήμμα, ἡμῶν ἢ πηχῶν πρὸς μέτρομα ἐκτάσεως.

Δραχμῆς τὸ ποσὸν αὖσαν τοῖσι δακτύλοις περιλάθειν», καθ' Ἱπποκράτην.

Ἰκώλη, τὸ τοῦ μηροῦ ὄστυν μετὰ τῆς σαρκός, τὸ καὶ μέριον.

Ἰκώληψ, τὸ ὑπὸ τὸ γόνυ μέρος ἐνθα γίνεται ἡ κόρη.

Ἰκμυδάξω, κάθημαι σταυροπόδι, ὡς γίνεται συνήθως ἐν Ἀνατολῇ.

Ἰκνοκλάξω, κάθημαι εἰς τὰ γόνατα.

Ἰύλωμα, πλάμη, πέλωμα, ἡ πατούνα.

Καλόβαθρον, πούς τεχνητός, ξύλινον ποδάρι.

Καιμυθός, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῆς πατούνας.

Λάξ, **Λάγδην** τὸ λακτίζειν ἢ ὠθεῖν διὰ τῆς πτέρης.

Πλέγμα, ἡ δρασκελία.

Ἀβροπέδιλος ὁ φορῶν μαλακὰ πέδιλα.

Ἀβροστεγῆς ὁ μαλακός ὁ τριφυλός.

Ἀβρόχροος ὁ ἔχων μαλακὸν δέρμα.

Αἰθόλιξ ἡ κοκκίνη φυσαλὶς ἐκ κάμματος.

Ἐντατικὰ φάρμακα τὰ πρὸς διεγερσιν τῶν γεννητικῶν μερῶν.

Κυσολαμπίς, **πυγολαμπίς** ἡ κολοφωτιά, μικρὸς σκόλιξ.

Μητρεγχύτης, κλυστήρ τῶν γυναικείων μελῶν.

Ἰτραγγαλὶς, **πτραγγάλια**, σιρράματα τῶν μελῶν τοῦ σώματος, φυόμενα εἰς τὰς ἀρθρώσεις ἐνεκεν ὑγρασίας, ἀπερ θεωροῦνται ὡς σφαιριδία γαλακτικὰ.

Δράξ, **δράγμα**, ἔσον δύναται πιᾶσαι ἡ χεῖρ.

Σκιμαλίξω τὸ κτυπεῖν τὴν μύτην διὰ τοῦ μεσαίου δακτύλου συναρμολομένου μετὰ τοῦ μεγάλου δακτύλου.

Φύκτη, **πύκτη**, ἡ ἀποτελουμένη κοιλότης ἐκ τῆς ἐνώσεως τῶν δύο χούφτων, τὸ ἀπλόχειρον.

Κραδία οἱ ἐνδον ἠλακαται—ἐλακταροῦσε ἡ καρδία, σπασμὸς καρδίας ἐκ τῆς συγκινήσεως.

Μαστοὶ καλοῦνται καὶ οὖθατα, **τιθίς**, **τιθίον**, **τιθός**, **τιθόν**, **μαζός**, **κυδωνιά**.

Ὀμφαξ, σκληρὸς μαστός ὡς ὁ τῶν παρθένων τινῶν. Ὀμφίξ παρθένος, ἡ μὴ ὄρμος πρὸς γάμον.

Τράγος, **γράσος**, **κινάθρα** λέγεται ἡ ὑπὸ τὴν μασθλὴν ὄσμη.

Τραγίξω, **μυρίξω** ὡς ὁ τράγος. **Αἰσθάνομαι** ἠρῆν πρὸς τὴν ἀφροδίαια, ἔχω φωνὴν τραχίαιαν, ὡς οἱ νέοι ὅταν μεταβαίνοσι τὴν ἠδύκην ἠλικίαν. Ὁ τράγος εἶνε πολὺ ἀφροδισιακός.

Ὁ Ἀριστοτέλης λέγει (ισ. ζ.) ὅτι ὁ μὲν στόμαχος τοῦ ἀνθρώπου ὁμοιάζει πρὸς τὸν στόμαχον τοῦ κυνός· τὰ δὲ ἔντερα ὁμοιάζουσι πρὸς τὰ τοῦ χοίρου. Τοῦτο εἶνε ἀληθές, καὶ διὰ τοῦτο πρὸς γαστρικὰ πειράματα καίνυν τοὺς κύνας καὶ χοιρίδια χρῶνται.

Ἰκλυδάξειν τὸν στόμαχον, τὸ κουκλουκάζειν.

Φύσκη καλεῖται καὶ ὁ στόμαχος καὶ τὰ παχέα ἔντερα· διὰ τοῦτο καὶ ὁ ἄλλος (τὸ λοκάνικο) ἐκαλεῖτο τὸ πάλαι **φύσκη**.

Λαπάρη, τὸ πλάγιον μαλακὸν τῆς κοιλίας.

Χολάδες, τὰ ἔντερα.

Φύγεθλον, ὁ ἐξαγκωμένος βουβῶν.

Ἀπάκια, οἱ ψῶες μῦς, τὰ καπάκια κοινῶς καὶ πάκια (πάτζα)· ἐξ οὗ ἡ κοινὴ φράσις ἐπέσαν τὰ πάτζα· **ξεπάτσαρης**.

Σκυλοπρακτιάω, τὸ κινεῖν τοὺς γλουτοὺς, περιπαίξων κουνοκαλῶ.

Τίλημα, ἡ ὑγρὰ κόπρος, ἐξ οὗ τὰ τιλώματα.

Σκωραμὶς, τὸ πρὸς κόπρωσιν ἀγγεῖον, τὸ καθίχι.

Ἀστυάναξ ὁ μὴ σφιγγῶν, ὁ μὴ ἔχων δύναμιν πρὸς τὸ ὀχεῖν—ὁ ψυχρὸς εἰς λαγγεῖαν.

Πάθαξ, **βαβάκτης**, ὁ ἐμμανὴς πρὸς ἀφροδίαια, ἐξ οὗ καὶ **βαρβάτος**.

ΠΑΝΤΟΙΑ

Ἐπίπτος τοῦ λευκαίνειν τοὺς σπόγγους.

Τὸ χλωρίον καὶ αἱ ἐξ αὐτοῦ σκευασίαι εἰσι χρήσιμα πρὸς λευκανσιν τῶν φυτικῶν ὑλῶν· πρὸς λευκανσιν ἄμωσ τῶν σπόγγων εἶνε ἀχρηστον· διότι βλάπτει τὴν λεπτότητα αὐτῶν καὶ παράγει χρῶμα κίτρινον.

Ἴνα ὁ σπόγγος κατασταθῇ λευκός ἐμβάπτεται ἐν ὕδατι, ἔχοντι διαλελυμένον **βρώμιον**· μένει οὕτω ὀλίγας ὥρας καὶ κατόπιν ἐξέρχεται ἀνευ χρώματος.

Ὡσαύτως λευκαίνεται ἀβλαβῶς, ἐὰν ἐμβαθῇ εἰς ὕδωρ, ἔχον ποσὸν τι θειικοῦ ὀξέος.

Ἐκαταστροφή τῶν μυῶν (παντικῶν).

Τὰ αἰκιδία ταῦτα ζῶα καθίστανται ἐνίοτε περιοδικῶς πολυπληθῆ καὶ ἐπιζήμια ἐν τῇ οἰκίᾳ· ὅταν μάλιστα αὐξάνωσι, καὶ βλάβης ποιῶσιν, ἀποδίδουσι κοινῶς τοῦτο ὡς τεκμήριον συμβαί-

νύσσης κλοπής ἐν τῇ οἰκίᾳ παρά τινων τῶν ἐν αὐτῇ διατελούντων πρὸς καταστροφήν τούτων ἐπενοήθησαν μηχανήματα καὶ σκευασίαι δηλητηριώδεις. Ἦδη ἐγνώσθη ὅτι οὗτοι οἱ σύνιστοι ἀρέγονται πρὸς τοὺς σπέρους τῆς Ἡλιοτροπίου, ὅθεν ἐν τῇ μηχανῇ μὴ μὲν προσθέτουσι σπόρους τοῦ Ἡλιοτροπίου, χάρῃ τῶν ὁποίων οἱ μὲς προσέρχονται καὶ ἀγρεύονται.

Πρόγραμμα πρὸς πτέλωσιν τῶν ἀργυρῶν σκευῶν.

Λάβε κίχνας κρητίδος λεπτοτάτης ποσόν τι ἀνάμιξον μετὰ οἰνοπνεύματος εἰς πολτόν, λάβε ἐκ τούτου ἐν κομματίῳ φλανέλας καὶ φρίψον ἐπὶ σκεῦος.

ΠΟΙΚΙΛΑ ΙΑΤΡΙΚΑ

Στάγματα ἐμμηναγωγά.

Α. βάμματος ἀκονίτου Eucel.	aconiti	δρ. 111
»	βάθρους	» 4
»	Sabinao	» 4
»	παράνηου	» 8
»	Rhuttac	» 8
»	άλόνης	» 8
»	aloes Soc	» 8

μ. κ. τ.

Χρήσιμα ἐνὰ στάγματα 2ῃ πρὸς νήσσης καὶ ἐσπέρας ἐν ὕδατι ὑπὸ ἐντός ἐλίγου ὕδατος ἐν κυάθισκῳ.

ΙΑΤΡΙΚΑ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

Κατὰ τῶν ἐγκεφαλικῶν φλογώσεων.

Βάτραχος ἐσχισμένος καὶ ἀνοιγμένος ἐπιπάσσεται διὰ λεπτῆς ζακχάρου καὶ ἐπιτίθεται ἐπὶ τοῦ μετώπου καὶ ἐπὶ τῶν μηρῶν.

Κατὰ ἐπισφραγείας.

Ἐάν οἱ βρογχίονες περισφυχθῶσιν ἰσχυρῶς μέχρις οὐ ἐξέλθῶσιν (πρὸς θῶσιν), αἱ πόννοι παύουσι.

ΠΕΡΙ ΟΠΤΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΩΝ

Τὰ ἐν τοῦ ζωικοῦ μαγνητισμοῦ καὶ τοῦ ὑπνωτισμοῦ θαυμάσια φαινόμενα παρέσχον τὸ ἐνδύσιμον ἐν Ἀγγλίᾳ πρὸς καταρτιζομένην εταιρίαν, σκοπὸν ἔχουσης τὴν μελέτην καὶ ἐρευνᾶν τῶν ὀπτασιῶν καὶ τῶν φαντασμάτων. Μέλη ταύτης εἰσι πολλοὶ τῶν ἐπισχημότερων σοφῶν ἀνδρῶν, ἐν οἷς καὶ ὁ Γ'λάδστον. Ἡ εταιρία αὕτη ἐδημοσίευσεν καὶ βιβλίον ὑπὸ τὸν τίτλον «**Προσπάσματα τῶν ζώων**». Ἐνθα ἀναφέρονται πολλὰ ὀπτασίαι προσώπων ἀποθησκόντων συγγενῶν καὶ φίλων, ὑπὸ τὸν τίτλον «**Ἡ ἡλυσταθικαὶ παραμυθούσας**».

Τὰ ἔργα τῆς εταιρίας ταύτης εἰσι μεγάλης ἀξίας. Ὀπτασίαι τοιαῦται ἀναφέρονται ἐξ ἀρχαιοτάτης ἐποχῆς καὶ παρ' ἡμῶν πρὸς τῷ λαῷ διατηροῦνται ἰδέαι περὶ ἀνθρώπων, βρυσκολάκων καὶ ἄλλων φαντασμάτων. Ἐν τῇ ἀγίᾳ Γραφῇ ὁ Ἰσὼ λέγει τὰδε περὶ ὀπτασίας «**Ἐκεῖ πνεῦμα διεήλωσεν πρὸς ἐμοῦ καὶ ἔφραξεν αἱ τρέχες τῆς σαρκὸς μου**».

Τὸ περιεργόν ἐστὶ ὅτι παρ' ἄρα καὶ τοῖς ἔθνεσι διατηροῦνται μετὰ πίστει τοιαῦται ἰδέαι περὶ ὑπάρξεως ἐναερίων ὄντων ἀσώματων ὡς καὶ περὶ ὀπτασιῶν καὶ ὅτι τὰ ὄντα ταῦτα, ἅπερ καλοῦσι πνεύματα, παρίστανται εἰς τοὺς ἀνθρώπους καθ' ὕπνον καὶ ἐν ἐγρηγόρσει.

Ὅσοι αἱ θεήσκεια τοιαῦτα δοξάζουσι. Ἡ δὲ χριστιανικὴ λαθεῖσα τὰς ἰδέας παρὰ τῶν ἰβραίων καὶ τούτων παρὰ τῶν Αἰγυπτίων, διακρίνει ταῦτα εἰς πράγματα, εἰς πρόσωπα ἀγγέλων, ἐμφανιζομένων ἐνώπιον ἀνθρώπων, καλούντων κλπ. Ἐχει δὲ καὶ εὐχὰς κατὰ τῶν τοιούτων πνευμάτων. Τὴν ὑπαρξίν δραμάτων ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα ν' ἀρνηθῶμεν· διότι ἡμεῖς αὐτοὶ ὑπείστημεν τοιούτων.

Κατὰ τὸ 1850 ἡ νεαρὰ τότε σύζυγός μου μετὰ τινος μηνος μετὰ τὸν γάμον κατέστη ἐγκυος. Ἐκ τινων διδομένων εἶχον διαγνώσει τὴν ἡμέραν τῆς συλλήψεως. Καθ' ὅλην τὴν ἐγκυμοσύνην ἦν καλῶς. Ἡ ἡμέρα τοῦ τοκετοῦ κατὰ τὴν ἐμὴν ὑπολογισμόν ἐλησάμην ἀλλ' αἱ μητέρες ἡ ἐμὴ καὶ ἡ τῆς συζύγου μου ὑπελόγησαν τοκετὸν βραδύτερον 13 ἡμέραις.

Ἐν μίᾳ τούτων τὴν πρωίαν πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ Ἡλίου ἐξυπνήσατο κατὰ τὸ εὐθὺς, διετιθέμενη νὰ ἀρήσῃ τὴν κλίνην. Ὅτε ἀφῆκε χεῖρ ἀποθεῖ τὸ παραπέτασμα τῆς κλίνης καὶ παρίσταται ἀθροῦς, ἐκ τῶν καλουμένων τότε λογιώτατων φέρων ἐπὶ κε-

φαλῆς ὑψηλὸν φέσι, ἀμτερι, τζουπέν, ζώνην πλατεῖαν, καὶ καλαμάριον ἀργυροῦν ἐπ' αὐτῆς, εἶχε μύστακα καταστανωδούς χρώματος καὶ μᾶλλον ισχνὸν σῶμα καὶ ὑψηλοῦ ἀναστήματος. Οὗτος θεωρήσας με μοι λέγει «Π γ υ ν ῆ Σ ο υ τ ἔ ξ ε ι. Τί νο μί ζ ε ις ἔ ξ ε ις κ α λ ὸ ν ἢ κ α κ ὸ ν;» ἔτεινον τὴν χεῖρά μου καὶ ἀπόθησα τὸ παραπέτασμα, ἀλλ' οὐδὲν εὔρον, ἔγεινεν ἀφαντος. Θεωρῶν περίξ, ἔμεινα σκεπτόμενος καὶ διετιθέμην νὰ καταβῶ ἐκ τῆς κλίνης. Ὅτε πάλιν παρίσταται ὁ λογιώτατος, ἀπλώνω τὴν χεῖρά μου, ὅπως πιάσω τὴν χεῖρα του, δι' ἧς ἐκράτει τὸ παραπέτασμα ἀλλ' οὐδὲν εὔρον. Τὸ φάσμα ἐπαναλαμβάνει τὴν προηγουμένην φράσιν καὶ ἀμέσως ἀφαντος γίνεται. Τότε ἀνησύχησα καὶ, ἵνα μὴ λησμονήσω τὴν φράσιν, κατέβην ἀμέσως τῆς κλίνης καὶ ἐγραψα ταύτην ἐπὶ χάρτου παρακειμένης τραπέζης.

Τὸ γεγονός τοῦτο σφόδρα μὲ ἀνησύχησε καὶ προέγωνα ὅτι ἦτο προειδοποίησις ὅτι ἡ γυνὴ τέξει καὶ ἡ ὑπερξίς αὐτῆς ἦτον ἀμφίβαλος ἐνεκὸν δυστοκίας· ἀμέσως ἠρξάμην νὰ σκέπτομαι περὶ τοῦ τί ποιητέον ἐν δυστοκίᾳ· ἐγραψα διαφόρους συνταγὰς φαρμάκων τονικῶν καὶ ἀντισπασμωδικῶν, καὶ καλέσας τὸν ὑπὸ τὴν ἔπεμψα τοῦτον εἰς τὸ φαρμακεῖον πρὸς ταχέειαν ἐκτέλεσιν, ὅπερ καὶ ἐγένετο.

Ἐν τούτοις ἡ γυνὴ μου ἐξυπνᾷ καὶ μοι λέγει ὅτι ἠσθάνετο κοψίματα· ἐκ δὲ τῆς διευθύνσεως τῶν πόνων διέγνωσα ὅτι εἰσι πόνου προδρομικοὶ τοκετοῦ. Ἐξετάζω καὶ εὐρίσκω σημεῖα ἀρξίως τούτου. Καλῶ τὴν μητέρα μου, ἦλθε καὶ ἡ τῆς σύζυγον μήτηρ· ἀγγέλλω τὴν ἐναρξίν τοῦ τοκετοῦ, καλεῖται ἡ μάτα, ὁ τοκετός προβαίνει, διατάττω νὰ μὴ καθήσῃ ἡ τίκτουσα ἐπὶ τοῦ μαιευτηρίου σκαμνίου, ἀλλὰ νὰ γείνη ὁ τοκετός ἐπὶ τῆς κλίνης. Ἐξέρχονται τοῦ βρέφους ἐν πρώτοις οἱ πόδες, ἀλλὰ τὸ σῶμα ἦτο πρηνές, ἡ κεφαλὴ σφηνοῦται ὑπὲρ τὸ πυρίνεον· οἱ πόνου παύουσι, τὸ βρέφος δὲν ἐξέρχεται καὶ ἀμέσως φρικώδης ἐκλαμψία ἐπέρχεται· τὸ πᾶν ἀλλοιοῦται, φωναὶ τῶν παρισταμένων μητέρων ἀπειπιστικαὶ ἐπικαλούμεναι τὴν βοήθειαν τῆς Παναγίας καὶ τοῦ ἁγίου Ἰλευθερίου, κλπ. ἱερεῖς ἀναγινώσκουν εὐχάς. Ἰατρὸς ἄλλος συνέπεισε νὰ μὴ ἦνε ἐν τῇ πόλει. Μόνος οὖν ἐπάλαμιον, ἐξηκολούθουν τ' ἀντισπασμωδικὰ, τονικὰς ἐντριβὰς ἐπὶ τῆς κοιλίας ἵνα προκληθῶσιν οἱ παύσαντες πόνου (ὀδύνη), τέλος οἱ σπασμοὶ ἐπαύθησαν κατὰ τι, προέβην εἰς τὴν ἐξαγωγὴν τῆς κεφαλῆς διὰ στροφῆς· εἰς τὴν μαιάν εἶπον νὰ θέσῃ τοὺς δύο δακτύλους πρὸς τὸ ἴνιον τῆς κεφαλῆς καὶ τοὺς τῆς ἄλλης χειρὸς πρὸς τὴν σιαγόνα, ἐγὼ ἐξέτελεσα τὴν στροφήν. Ἡ ἐκλαμψία ἐξάπτεται, ἀλλ' ἡ ἔξοδος ἐπι-

πύθη. Συναμα ἐξηκολούθουν τὴν χρῆσιν τῶν ἱατρικῶν, τὰ ὅποια ἔγνων σταλλογῆθαι εἰς τὸ στόμα τῆς πασχούσης· διότι δὲν κατέπειν μετ' ὀλίγον ἡ ἐκλαμψία ἔπαυσε καὶ καταβολὴ τῶν δυνάμεων ἐπέβη. Πᾶντα μετ' ὀλίγον κατηνύσθησαν καὶ ἡ τίκτουσα ἰαώθη. Τὴν σωτηρίαν ὀφείλω εἰς τὸ ὄραμα.

Ἡμέραν τινὰ βλέπω κατ' ὄναρ ὅτι εἰς γαμβρὸς μου, ὁ πατήρ του καὶ ὁ πατήρ μου καὶ ἐγὼ ἰσταμέθα ὄρθιοι καὶ κρατοῦντες ἐν μέρει ποτήρια· μετὰ μελανοῦ οἴνου ἐπίναμεν γηθοσύνης, ὅτε ὁ πατήρ τοῦ γαμβροῦ μου ἐτραγώδει τάδε·

«Νὰ ζήσῃ ὁ Μανόλης καὶ ὁ Πύργος ὁ ἱατρὸς
ὃδὲν μῦθοι νὰ τοὺς βλάψῃ κανένας τῶν ἐχθρῶν».

Ἐπιπῆσας ἔσπευσα νὰ γράψω ταῦτα.

Τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐπέβη μεγάλη ρῆξις μεταξύ ἱατροῦ καὶ γαμβροῦ, ἧτις ἐπὶ πολὺ διήρκεσε.

Κατὰ τὸ 1867 ἐπιστρέφων ἐκ περιοδείας κατὰ τὴν Εὐρώπην μετὰ τῆς σύζυγου μου, ἔμεινα ἐν Μασσαλίᾳ ἐνεκὸν ἐπισυμβάντος ἐκτάκτου χειμῶνος μετὰ τρικυμίας ὥστε τ' ἀτρακίνητα ἐβράδυνον τοὺς πλόας τῶν. Μίαν προῖαν περὶ τὴν 8 ὥραν καταλαμβάνομαι αἰφνης ἀνευ ἀφορμῆς ἐκ λύπης καὶ πρῶταισθήσεως ὅτι κἀτι κακὸν συνέβη ἐν Τριπόλει. Ἐσημείωσα τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν ἐν τῷ χαρτοφυλακίῳ μου. Ἡ δυσθυμία αὕτη διήρκεσε ἐφ' ὅλην τὴν ἡμέραν, καὶ ἔλεγον εἰς τὴν σύζυγόν μου ὅτι κἀτι κακὸν συνέβη εἰς τὴν οἰκίαν μας καὶ ἴσως ἀπέθανεν ἡ μήτηρ μου. Ὅταν ἀρχίστην εἰς Πειραιᾶ ἠρώτησα ἕνα τῶν ὑποδεχθέντων ἡμᾶς συγγενῶν. Μήπως συνέβη κακὸν τι ἐν Ἀθήναις ἐν τῇ οἰκίᾳ μου, εἰς Τριπὸλιν τὴν σημερινήν ἡμέραν, καὶ ἔραβον ὅτι πυρκαϊὰ ἀπεπύρωσεν ἐν Τριπόλει ἐν τῶν ἐργαστηρίων μου.

Ὁ κ. Ε. Μισοδακῆς συνταγματάρχης τοῦ μηχανικοῦ ἀπόσπαστος, ἀνὴρ ἐκ τῶν μάλα σπουδαίων καὶ φιλοσοφούντων, μοι ἀπηγγέθη τὸ ἀκόλουθον περιστατικόν, τὸ ὅποιον κατὰ παράκλησιν ἔγραψα καὶ μοι ἔπεμψεν ἐντυπογράφως πρὸς δημοσίευσιν.

Ἀθήναι τῇ 11 Μαΐου 1891.

Φί λ τ α τ ε !

Κατὰ τὸ 1867 μετέβην εἰς τὸν λιμένα Δασκαλιῶ πρὸς γεωλογικὴν κτλ. ἐξέτασιν τοῦ ἰθαύρου. Διευνηκτερεύσαμεν μετὰ ἐργατῶν ἐκ Κερατέας ἐπὶ τοῦ Νησιδίου, τοῦ σχηματίζοντος τὸν ὡς ἐπιτότερον λιμένα, καὶ ἐνουμένου μὲ τὴν ξηρὰν δι' ἀρχαίου προκυμαίου βεβουλισμένου.

Ἐπὶ τοῦ ξηροῦ τούτου Νησιδίου ὑπάρχει Ἐκκλησιδιον καὶ

Εξώθηεν τὸ Ἱεροῦ πλάξ μεγάλη ἐπιχρισμένη. Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν, μετὰ τὴν ἐξέτασιν τοῦ ἰδάφους καὶ τὴν τοποθέτησιν ἐργασίων, ἀνεπαύθημεν τὴν μεσημβρίαν ἐπὶ τῆς ξηρᾶς ὑπὸ τῆς ἐλαίας καὶ ἀπεκοιμήθημεν μετ' ὀλίγον ἐξυπνήσας ἐκ τοῦ κρᾶτος πιστόλιου εἶδον τὸν σύντροφόν μου κρατοῦντα πιστόλιον καὶ κινούμενον ἔνω καὶ κάτω. ἠρώτησα τότε αὐτόν τί τρέχει; ἂν ἀκούεις, μὲ εἶπεν, ἐκ τοῦ Νησιδίου φωνᾶς καὶ μαλώματα, ἐν ᾧ οὐδεὶς ἄνθρωπος εἶναι ἐπ' αὐτοῦ; Πραγματικῶς ἀντελήφθη τῆς φωνᾶς κτλ. τότε ἔστειλα ἄνθρωπον ἐπὶ τῶν πέριξ λοφίσκων ἵνα ἐξετάσῃ μὴπως ὄπισθεν αὐτῶν ὑπάρχουσι ποιμένες ἢ ἄλλοι ἄνθρωποι φιλονεικούντες, καὶ δι' ἀντανακλάσεις τοῦ ἤχου μᾶς φωνῶνται αἱ φωναὶ, ὡς ἐρχόμεναι ἐκ τοῦ Νησιδίου. ἄλλ' ἐπιστρέψας ὁ ἄνθρωπος μᾶς εἶπεν ὅτι οὐδεὶς ὑπάρχει.

Μετ' ὀλίγον ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ Νησιδίου φαλλόμενον καθὰ τὴν χαιρουθικὴν. Καθ' ἑλλην δὲ τὴν διαμονὴν μᾶς αὐτόθι, τῆς αὐτῆς φωνᾶς καὶ ψαλμῶν ἠκούσαμεν καθ' ἑκάστην τὴν μεσημβρίαν.

Ἐἰς γέρον ἐκ Κερατέας μοι διηγήθη τότε τὸ ἀκόλουθον: Κατὰ τὸ 1818 πειραταὶ ἐπρόκειτο νὰ πατήσωσι τὴν Κερατείαν, τοῦτο μαθόντες οἱ χωρικοὶ καὶ αἱ ἀρχαὶ προετοιμάσθησαν πρὸς ἀντίκρουσιν. Πραγματικῶς οἱ πειραταὶ ἐξελλόντες εἰς τὸν λιμένα Δασκαλιῶ ἀπέχοντα τοῦ χωρίου περὶ τὴν ἡμισέειαν ὥραν ἐπετέθησαν, ἀλλ' οἱ κάτοικοι ἀντέκρουσαν αὐτοὺς καὶ τοὺς ἠνάγκασαν νὰ κατέλωσιν εἰς τὸν λιμένα, νὰ εἰσελθῶσιν εἰς τὰ πλοῖα των καὶ ν' ἀποχωρήσωσιν. ἀλλὰ διερχομένου ἐκεῖθεν ἀγγλικῆς πολεμικοῦ πλοίου καταδιωκτικοῦ τῆς πειρατείας, κατεβίβασε τὰς λέμβους του καὶ ἐπετέθη κατ' αὐτῶν, ὥστε τοὺς ἠνάγκασε νὰ ἐξέλθωσι ἐπὶ τοῦ νησιδίου πρὸς ἄμυναν προσβαλλόμενοι δὲ τότε διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης κατεστράφησαν ἅπαυτες καὶ ἐτάφησαν ἀπὸ τοὺς χωρικοὺς παρὰ τὸ ἐκκλησιδίου ὅπου καλύπτει πλάξ τὰ πτώματά των.

Ἀναχωρήσαντες ἐκεῖθεν μετὰ τινὰς ἡμέρας μετέβημεν εἰς ἑλλην θέσιν, ὅπου τὸ ἰσπέρας παρὰ τὴν αἰγιαλὸν, ἠκούσαμεν πάλιν τὸ χαιρουθικὸν φαλλόμενον ἐξ ἀποστάσεως καὶ κατὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Δασκαλιῶ.

Οἱ κάτοικοι τῆς Κερατέας γνωρίζουσι ἕλα τὰ τοιαῦτα, καὶ πολλὰ ἄλλα γινόμενα κατὰ τὴν θέσιν αὐτήν.

Σὺς χαιρετῶ καὶ εἰμι

Ἔλος πρόθυμος φίλος

ΝΗΣΧ. ΝΗΣΣΟΥΔΑΧΗΣ